



Erling Birger Semmingsen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Therese Ruud, 61 26 60 66

Avslag på søknad om betinget skadefelling av bjørn - Tynset, Tolga og Rendalen kommuner

Vi viser til skriftlig søknad fra Erling Semmingsen datert 5.6., som på vegne av Austfjellet Sauhamnelag, Sølendalen hamnelag og Tynset Øst beitelag søker om tillatelse til betinget skadefelling av bjørn. Statsforvalteren ga muntlig beskjed om avslaget samme dag.

Bakgrunn

I søknaden vises det til fotodokumentasjon av bjørn i Sølndalen i Rendalen kommune og i Gammeldalen i Tynset kommune de siste dagene. Videre framgår at det har vært flere observasjoner av bjørn i beiteområdet deres den siste tiden. Det er sluppet dyr i Sølndalen, og i de øvrige området er beiteslipp umiddelbart forestående.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Region 5 (Hedmark) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, fem av jerv og tre av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav e. Sammen med region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) skal Hedmark ha 4–6 årlige ynglinger av ulv, hvorav 3 skal ha skjedd i revir som i



sin helhet ligger i Norge. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, vedtar rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf. § 8.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Statsforvalterens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som kan berøre naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. § 8. Statsforvalteren viser til at vedtaket blant annet baserer seg på sist tilgjengelig kunnskap om bjørnens bestandssituasjon og utvikling i Norge; det vises til beskrivelsen av det Nasjonale overvåkningsprogrammet for rovvilt i kommentarene til rovviltforskriften § 3. De siste opplysningene om bestandssituasjonen for brunbjørn fremgår i rapporten "Populasjonsovervåking av brunbjørn – DNA-analyse av prøver innsamlet i Norge i 2020".

"Føre-var-prinsippet" i § 9 kommer til anvendelse i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter Statsforvalterens syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen som bjørnebestanden blir utsatt for, jf. § 10. Statsforvalteren viser til forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark/region 5 sin inndeling av regionen i to forvaltningsområder, og ut ifra dette vurderes det slik at lokaliseringen av dette uttaket ikke vil påføre bestanden irreversibel skade, jf. § 12. Naturmangfoldloven § 11 gjelder kostnadene ved miljøforringelse, og anses ikke som relevant her.

I forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark/ region 5 er fylket inndelt i to ulike forvaltningsområder. Det aktuelle beiteområdet i Rendalen kommune ligger innenfor blå sone, som både rommer områder som er viktige for å oppnå bestandsmålene for rovvilt og viktige beiteområder. I forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark/ region 5 framgår det at beiteområder markert på kartet innenfor blå sone skal forvaltes som prioriterte beiteområder. Den del av det aktuelle fellingsområdet som ligger i Tynset og Tolga kommuner ligger i grønn sone, der hensynet til beiteinteressene skal prioriteres. I forhold



til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a vil Statsforvalteren karakterisere det aktuelle området som et viktig beiteområde for sau, jf. også forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark/ region 5.

Det er pr dato kun sluppet dyr på utmarksbeite i Sølndalen, og det foreligger ingen dokumenterte skader. Skadepotensialet de første dagene må anses å være begrenset. Dette kan imidlertid endre seg raskt, siden det nå i løpet av få dager vil bli sluppet dyr i utmark i området.

På våren og forsommeren er det gjerne slik at individer av bjørn beveger seg over store områder, og at bevegelsesmønsteret kan være vanskelig å forutse. I dette tilfelle har det blitt meldt om observasjoner av bjørn ved flere tilfeller gjennom våren. Om dette er snakk om det samme individet er usikkert. Det ble i 2020 dokumentert 12 skader på sau forårsaket av bjørn i de omsøkte beiteområdene i Tolga, Tynset og Rendalen kommuner, og det er en historikk med skader forårsaket av bjørn også bakover i tid. Det ble felt 3 bjørner på skadefelling i dette området i 2020.

Statsforvalteren anser at det i dette tilfelle ikke er grunnlag for å tillate skadefelling på nåværende tidspunkt.

Konklusjon

Statsforvalteren i Innlandet avslår søknad om skadefelling bjørn i deler av Tynset, Tolga og Rendalen kommuner.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Statsforvalteren viser til at dette vedtaket ikke påvirker naturmangfoldet negativt idet en gir et avslag på en søknad om felling av et dyr. Prinsippene i naturmangfoldloven er derfor ikke vurdert nærmere.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf. §§ 1, 8 og 13.

Statsforvalteren viser til at vedtaket er et enkeltvedtak som kan påklages etter bestemmelsene i Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, av 10.2.1967, § 28. Klagefristen er tre – 3 – uker fra mottakelsen av dette brev. Eventuell klage på vedtaket skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvaltere

Med hilsen

Vebjørn Knarrum (e.f.)
avdelingsdirektør

Therese Ruud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent